ДОХА — Представници авганистанске владе и талибана састали су се у Дохи на историјским мировним преговорима након готово две деценије рата у којима су страдале десетине хиљада војника и цивила. Преговори зараћених страна у Авганистану одвијају се уз посредство САД.

Државни секретар Мајк Помпео апеловао је у Дохи на обе стране да искористе прилику и постигну мировни споразум.

"Наравно, ви ћете одлучити о будућем политичком систему. Али не могу довољно јако да нагласим колико апелујем на вас да искористите ову прилику", рекао је Помпео на церемонији отварања преговора.

Он је оценио да ће преговори захтевати много тешког рада и жртвовања, али да је кроз њих могуће постићи одржив мир након 19 година рата.

Председавајући авганистанског мировног савета Абдулах Абдулах рекао је да би две стране требало да постигну компромис, чак и ако не буду сагласне у погледу свих тачака.

"Моја делегација у Дохи заступа политички систем који подржавају милиони мушкараца и жена, из различитих културних, социјалних и етничких слојева друштва у нашој домовини", навео је он.

Лидер Талибана Мула Барадар Акунд рекао је да би Авганистан требало да има "исламски систем где нема дискриминације и сва племена и људи свих етничких припадности живе у љубави и братству".

Помпео је упозорио да ће обим будуће америчке финансијске помоћи Авганистану зависити од "њихових одлука и поступака".

Амерички специјални изасланик Залмај Хализад рекао је да је главни услов спречавање тероризма, али да ће заштита мањина и права жена такође утицати на будуће одлуке о издвајању новца у Конгресу за Авганистан.

Европске дипломате су у Кабулу поручиле да прекид ватре мора бити приоритет у преговорима.

"Талибани морају да престану да нападају авганистанску војску и цивиле, насиље може потенцијално да угрози преговоре", рекао је неименовани дипломата за Ројтерс.

Званичници, дипломате и аналитичари кажу да је довођење две стране на преговоре значајан помак, али да не значи да ће постизање мира бити лако.

"Мораће да се преговара о бројним суштинским питањима о томе какву земљу желе да направе", рекла је Дебра Лајонс, специјална представница УН за Авганистан.

Церемонија у Дохи дешава се дан након обележавања 19. годишњице напада 11. септембра у Њујорку, који је узроковао да се САД војно ангажују у Авганистану.

САД су интервенисале у Авганистану по наређењу тадашњег председника Џорџа Буша млађег, док је вођу Ал Каиде Осаму бин Ладена штитила тадашња радикална исламистичка власт. Америка је тада подржала локалне непријатеље талибана.

Иако је режим убрзо пао, талибани су се прегруписали и наставили да ратују, а у сукоб су увучене и суседне земље, као и НАТО трупе.

Преговори две стране били су предвиђени споразумом о повлачењу војске који су потписали САД и талибани у фебруару.

САД су смањиле број војника и очекује се да до новембра у Авганистану остане мање од пет хиљада, док их је у моменту потписивања споразума било 13 хиљада.

Од 2001. у рату у Авганистану је погинуло више од 2.300 америчких војника.

(Глас Америке)